

výměna názorů mezi sociology, statistiky a programátory, která přispěla k nalezení společného jazyka.

Důležitým kladem kursu byla vysoká úroveň přednášek a dobrá organizace. Významné bylo i to, že účastníci měli k dispozici písemné materiály s popisem probíraných postupů a metod.

Kurs nebyl koncipován do šifky, přednášející se soustředili na několik vybraných témat, která rozebrali do hloubky a vysvětlili podstatu jednotlivých technik, postupů, pojmů i měr.

Metodologická sekce sociologické společnosti tak pokračuje ve své systematické práci zaměřené na prohlubování vědomostí z metodologie. Touto akcí zavedla novou formu své práce, letní školu, která se jednoznačně osvědčila a měla u posluchačů velký úspěch.

Karel Herman

Vědecká a odborná činnost studentů sociologie filozofické fakulty UK

Stalo se již tradicí, že studentům filozofické fakulty je každoročně v dubnu dána možnost změřit své vědecké ambice v soutěži studentské vědecké a odborné činnosti. Rok od roku narůstá nejen počet přihlášených prací, ale též jejich kvalita. Lze s potěšením konstatovat, že se na této akci podílejí také studenti katedry marxisticko-leninské sociologie, kteří v posledních dvou letech obsadili v rámci prací filozofické sekce ta nejčestnější místa.

V letošním roce soutěžili sociologové ve fakultním kole společně s filozofy a ekonomy. Přihlášeno bylo celkem osmnáct prací, z toho ekonomických devět, sociologických sedm a dvě filozofické. Sociologické práce se zabývaly různou tematikou jak z oblasti teorie, tak i z oblasti konkrétního empirického výzkumu. Svědčí to o šíři zájmů studentů a dobré pedagogické práci učitelů katedry, kteří dokážou individualní zájmy nejen pochytit, ale i odborně a společensky funkčně usměrnit. Jednotlivé práce byly zaměřeny takto:

- a) z oblasti teoretické studie I. Bayera, *Marxovo pojetí individualizace člověka a lidské podstaty*; D. Pokorné, *Interpretace Marxovy koncepce odcizení v kontextu ideologického boje*; Bulgana Njamá (z mongolské lidové republiky), *Sociologie v Sovětském svazu ve dvacátých letech*; F. Maliny, *K sociologické problematice pokojné formy revoluce*;
- b) z oblasti empirického výzkumu — studie A. Boháčka a kol., *Proměny světónázorových postojů studentů UK v letech 1970–1976*; A. Surynka a kol., *Metodologický příspěvek k výzkumu volného času vysokoškolačka*; a konečně vítězná práce E. Dančové, A. Miltové, A. Šedivé, V. Stuchlíkové, Z. Rolla (studentů III. ročníku oborů politická ekonomie — sociologie) a J. Faltusové (studentky I. ročníku oborů čeština — angličtina) *Pracovní činnost a komunikace na nákladovém nádraží Praha-Žižkov*.

Tato práce se zabývala problémy sociální komunikace v obtížném pracovním prostředí. Byla zajímavá především neobvyklým interdisciplinárním spojením dvou oborů — sociologie a fonetiky. To se pochopitelně odrazilo i ve specifice zvolených metodologických postupů. Nejnáročnější v tomto směru byla realizace synchronního záznamu průběhu pracovních činností a technologických pokynů zprostředkovaných vysílacím zařízením. Dále studenti zkoumali problémy pracovní motivace, fluktuace, absence a struktury neformálních vztahů. Šetření poukázalo na řadu problémů vznikajících v oblasti sociální komunikace a vyústilo v návrhy na konkrétní praktická opatření.

Kromě účasti v této vědecké soutěži se podílejí studenti katedry marxisticko-leninské sociologie na řešení fakultního úkolu *Společenské vědomí a praxe výstavby rozvinuté socialistické společnosti*. V současné době je do této činnosti zapojeno přes třicet studentů hlavně z II., III. a IV. ročníku.

Dále se studenti katedry zúčastnili významné tematické soutěže k třicátému výročí Února. I v ní měli úspěch. Zvítězila práce Z. Hejduka a V. Forsta, *Výzkum vlivu SSM na formování společenského vědomí učňovské mládeže*.

Na závěr bychom rádi učinili kritickou poznámku. Největším problémem filozofické sekce je značně neorganické spojení tří oborů v jedné soutěži. To pochopitelně ztěžuje, ne-li znemožňuje objektivní hodnocení jednotlivých prací, protože porota je nucena porovnávat prakticky neporovnatelná témata (v letošním roce například filozoficky náročnou kritiku metodologických principů fenomenologie s již uvedeným výzkumem posunovacího pracoviště). Dá se však očekávat, že s dalším růstem zájmu studentů o tuto činnost bude možno v rámci soutěže vyhradit samostatný tematický okruh pro sociologii.

Zdeněk Roll